

XLI FESTA DES SEQUER 2022

DISSABTE 3 DE SETEMBRE
LLORET DE VISTALEGRE

Vine, gaudeix-la i menja-te-la!

PREGÓ

FESTA DES SEQUER 2019

D'ANTÒNIA GOMILA PUIGSERVER,
des Pou.

Bon vespre a tothom!

Un altre any, i ja n'hi van un bon grapat, tots els lloritans celebren sa Festa des Sequer.

Quan me varen convidar per si volia ser sa pregonera, en un principi vaig dir que no perquè no em veia del tot capaç per dur endavant aquesta tasca. Emperò després vaig pensar que **fer poble** és ajudar en tot allò que puguem. Així que em vaig animar i aquí em teniu. Per tant, per a mi, és tot un honor i, a la vegada, un plaer ser sa pregonera d'enguany.

Permeteu-me, idò, abans de començar, fer arribar es meu sincer agraïment a ses persones que han confiat en mi.

Som n'Antònia Gomila Puigserver, *des Pou*. Vaig néixer pes desembre de l'any 1932. Enguany, si Déu ho vol, compliré es 87 anys. Vaig ser sa quarta des cinc fills que varen tenir mon pare i ma mare.

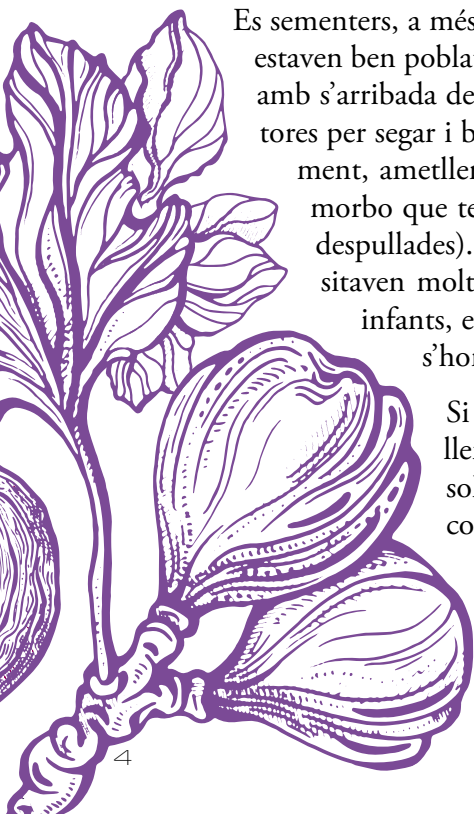
Intentaré explicar-vos, talment com si fos una contarella, com varen ser es meus primers contactes amb aquest món de ses figues.

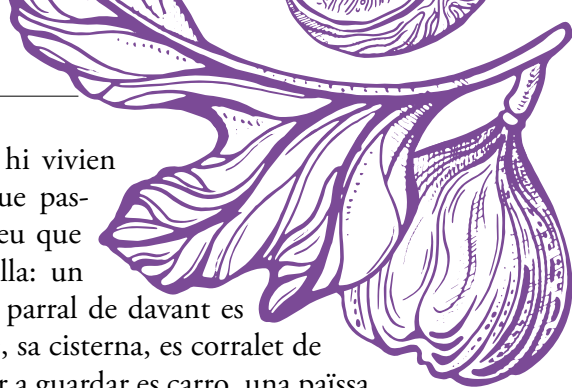
En aquell temps, quan jo era petita, ses nines i es nins, des de sa infantesa fins a finals de s'adolescència, tot l'any, compaginàvem jugar amb anar a escola o costura, amb ajudar a fer ses feines de la casa, o amb anar per fora vila a conèixer i provar de fer qualche feina des camp, sobretot durant ses messes de s'estiu: des de quan es començava a segar, pes mes de maig, continuant amb sa feina d'anar a arrabassar ciurons i, llavors aplegar o pellucar ametles, garroves i figues, fins a finals de setembre.

Durant tot s'estiu, a fora vila, sempre es veia gent fent alguna o altra feina, sobretot a primeres hores des dematí i de s'horabaixa, quan es Sol ja començava a tombar.

Es sementers, a més de sa terra per conrar llegums i gra, també estaven ben poblats d'arbres, (dic estaven ben poblats, perquè amb s'arribada de tractors per llaurar i, després, ses recol·lectores per segar i batre, començaren a ser arrencats, principalment, ametllers i figueres. I aquests darrers anys, amb es morbo que tenen, moltes finques de conreu han quedat despullades). Així que, com deia abans, antany es necessitaven moltes mans per a fer sa feina. i ses mans dels infants, encara que fossin petites, també anaven bé a s'hora d'ajudar i replegar.

Si es tros o finca de terra era gran, amb ametllers, figueres o garrovers, es propietaris hi solien tenir una caseta: **sa caseta des sequer**, com la coneixem. (Actualment, per desgràcia, moltes d'elles estan abandonades o amenaçades de ruïna). Aquestes casetes, durant ses hores de més Sol, eren es refugi i lloc per berenar, dinar i descansar.

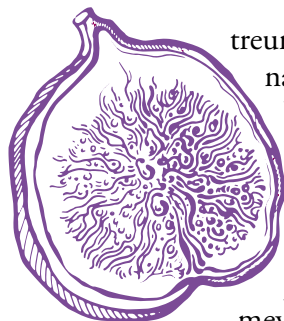

Fins i tot, hi havia famílies que hi vivien durant tot s'estiu. Si fent qualche pas-sejada, en trobau qualcuna, veureu que sa seva construcció és ben senzilla: un cobert per estar, s'enramada o es parral de davant es portal per a protegir ses solellades, sa cisterna, es corralet de ses figueres de moro, un porxo per a guardar es carro, una païssa per a sa bístia, es forn per a pastar i fornejar ses figues de cristià seques i sa soll d'engreixar es porc. Just a davant, orientada generalmente cap a migjorn i cap on millor bufava es vent, s'hi trobava s'era per a batre, que també era es lloc on s'estenien es canyissos per a assecar ses figues. Aquesta era, en ocasions, i a ses acaballes de s'estiu, i abans de tapar-la de pallús per passar tot s'hivern protegida de ses herbes que hi poguessin néixer i créixer, era es lloc on se celebraven es **balls de sequer** (d'aquest ball, en parlaré més envant).

A ca nostra, no teníem cap tros de terra gran, emperò sí que teníem bocins de terra per conrar llegums i gra amb ametllers i figueres. En un d'ells, en es **Figueret**, també hi teníem una caseta de sequer. I, de ben petita, també ja hi anava qualche estoneta amb sos meus pares, padrins i germans a trescar i a ajudar.

Sa gran majoria de famílies de Llorito d'aquell temps vivien de la pagesia, llevat des fusters, ferrers, botiguers, picapedrers, forners, sabaters, mecànics. A ca nostra érem una família pagesa. *Mumpare* se dedicava totalment a conrar i *mumare* alternava ses feines de fora vila amb s'ofici de calcera. I no només ho era ella, calcera. (Record que, aleshores, hi havia madó Maria Verd Picornell, *Llofriva*, que també tenia un màquina de fer calça).

Així que, de ben petita, ja m'enconaren amb ses feines des camp i de la casa, que compaginava amb anar a costura a ca ses monges. Record una vegada, jo no devia tenir més de 5 o 6 anys, que *mumpare*, *mumare*, sa padrina de sa *Farinera* i es meus germans anàrem en es tros a segar. (en aquell temps se segava amb sa falç perquè no tothom tenia màquina de segar, i a ca nostra érem uns d'aquells que no en teníem). Fort i no et moguis, vaig voler segar amb sos grans, i, com que veia que segaven amb una *fauç*, jo també en volia una. Però no n'hi havia més, i sa padrina va

treure es trinxet de dins sa senalleta des menjar i me'l va donar. S'investida i grapada que vaig fer amb sos brins va ser ben decidida, però a la vegada de poca durada. Era més es coratge i ses ganes de provar-ho, que sa manya que aleshores tenia.

S'estiu de l'any 1944, quan jo tenia 11 anys, va ser sa primera vegada que vaig anar a jornal en es camp. Sa meva germana Catalina, que aleshores en tenia 22, sovint anava llogada quasi tot l'any a sa possessió de Son Joan Arnau i, allà, hi feia ses messes de s'estiu i altres feines durant s'hivern. Aleshores, sa possessió pertanyia a sa familia Aguiló, de malnom *Cera*. L'any 1944, s'arrendador de sa possessió era l'amo en Gabriel Camps Alcover, conegut amb so malnom de *en Socies*, i sa madona era sa seva dona, na Miquela Ferrer Fontirroig, filla de Jaume Ferrer Jaume, *Traquet*, s'anterior arrendador.

Aquests amos també eren propietaris de sa finca de Baix de sa Riba, coneguda actualment pes nom de Can Llabrés. Hi estaven, de posaders, l'amo en Rafel Nicolau *Boivàs*, que també era es tractorer de Son Joan Arnau, i sa seva dona. Aquí va ser on primer me vaig estrenar com a jornalera a fora vila. Supòs que es fet que sa meva germana Catalina anàs a Son Joan Arnau, va fer que a ca nostra em deixassin que aquest estiu començàs anar a jornal. Durant un parell de setmanes, vaig anar a sa finca de Baix de sa Riba a collir ametlles. Hi anava com a aplegadora. Dematí i horabaixa, a eixuta, i guanyava 7 pessetes cada dia.

Quan vàrem acabar ses ametlles, llavors vaig passar a Son Joan Arnau com a ajudanta d'aplegar figues en es costat de ses dones figuereleres. Aquí anava mantenguda amb so berenar de mitjan dematí i amb so dinar. Guanyava 5 pessetes cada dia. Vaig ser ajudanta de figuclera dos anys, l'any 1944, com ja he dit, i l'any 1945.

Vàrem ser 4, ses nines que hi anavem: na Maria Miralles Horrach, *Siurella*, na Catalina Real Jordà, de *Can Marron*, na Catalina Thomàs Gomila, de *Can Poleo* i jo.

De bon matí, cada una partia des de ca seva. Na Catalina de *Can Marron* i jo hi anàvem juntes perquè vivíem una devora ca s'altra. Totes 4, dúiem

capell per emparar-nos des Sol, manegots per esquivar ses picades des cards, davantal i paner.

Devers les 7 i mitja des dematí, ens trobàvem en es Pou de Jurà i, d'allà, partíem juntes per sa drecera que anava per dins es sementer de ca don Llorenç de s'Hort i que duia dret a sa possessió.

S'horari era de 8h. a 1h. des migdia i, s'horabaixa, de devers les 4h. fins que se ponía es Sol. Hi anàvem tota sa setmana, de dilluns a dissabte.

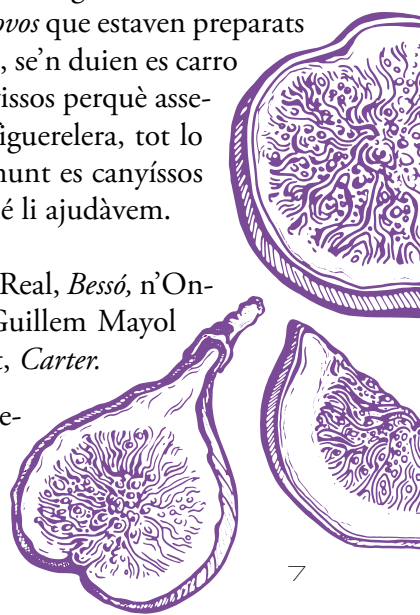
Es dematí, quan arribàvem a sa possessió, anàvem directament on hi havia es sequer, que es feia a s'era de davant ses cases. Allà, hi trobàvem es figuereler major, crec que era de Petra, però no record es nom; era un home llarg i prim. I era es qui en tot moment ens deia tot allò que havíem de fer, i es sementer on havíem d'anar. Tant es figuereler major, com ses dones figuerelers, criades i altres missatges, tots dormien a sa possessió.

Ses dones figuerelers d'aquells dos estius eren na Magdalena Gelabert Jaume, de *Can Putxet*, sa meva germana Catalina Gomila Puigserver, *des Pou*. I na Francesca Munar Sastre, de *Can Pomer*.

Quan arribàvem en es sementer, mos posàvem a enrevoltar ses figueres aplegant ses figues. Ses ajudantes sempre anàvem per sa part de dedins de sa figuera i ses dones figuerelers, per sa part de defora. Ses ajudantes havíem de tenir es paner ple tan aviat com ses dones figuerelers. Un missatge ens agafava es paner i el buidava dins uns *covos* que estaven preparats dins un carro llarg. Quan tots es *covos* eren plens, se'n duien es carro cap es sequer a buidar ses figues damunt es canyissos perquè assecassin. En es sequer hi solia quedar una dona figuerelera, tot lo dia, i era s'encarregada d'espargir ses figues damunt es canyissos per després aplanar-les. A vegades, noltros també li ajudàvem.

Es missatges que ens ajudaven eren: en Toni Fiol Real, *Bessó*, n'Onofre Maimó Amengual, de *na Companya*, en Guillem Mayol Fiol, de *Can Vermell* i en Pedro Vanrell Gelabert, *Carter*.

A mitjan dematí, ens duien aigua, berenar i culles. Es berenar, generalment sempre era de sopes escaldades que ens duien dins uns plats more-

nos. Hi menjàvem 4 o 5 persones a cada plat. També podíem menjar ses figues que volguéssim i, fins i tot, a més, ens duïen pa i formatge. Eren els únics moments des dematí que podíem descansar a s'ombra de sa figuera. Després, continuàvem aplegant figues fins a migdia que era quan anàvem a ses cases a dinar. Sempre hi havia un primer i un segon plat.

Ses criades d'aleshores eren n'Antònia Llabrés, *Barreta* i na Maria Munar Sastre, de *Can Pomer*.

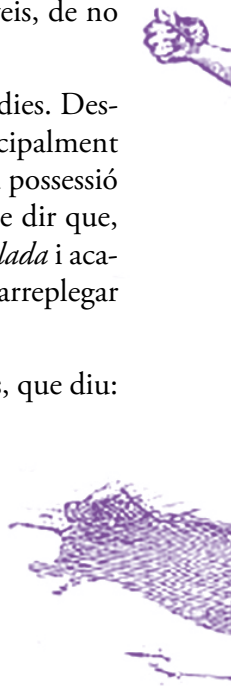
Quan havíem acabat de dinar, ajudàvem ses criades a retirar es plats i a escurar. Després, tots es figuerelers, ses figuerelers, ses ajudantes, es missatges i ses criades, anàvem a descansar una estona dins es porxo des sequer. Aprofitàvem aquests moments per xerrar, contar acudits i contarelles, fins que ens avisaven per tornar partir cap a es figueral.

Record que, en una ocasió, durant aquest temps de descans, na Maria Munar Sastre de *Can Pomer*, va dir que li agradaria aprendre a *ballar d'aferrat*. Un des missatges, no record qui, va fer de ballador. Però hi mancava sa música i em varen conquistar perquè jo els cantàs sa cançó: **Vuela, vuela, palomita. Vuela, vuela, al palomar.** Cosa que vaig fer amb molt de gust perquè, a mi, sempre m'ha agradat cantar. Com veis, de no res, sabíem fer bulla.

Si es dies eren assolellats, ses figues solien assecar entre 10 i 12 dies. Després eren retirades i encistades per ser aliment dels animals, principalment per engreixar es porcs, i també per a consum des personal de sa possessió durant tot l'any, o també per a vendre. I amb tot això vos he de dir que, era d'un incert, que un dia o s'altre no s'aixecàs una bona *ennigulada* i acabàs amb llamps i trons i un bon ruixat. En aquest cas, havíem d'arreplegar es canyissos i resguardar-los de sa pluja.

Hi ha una glosa que fa referència a aquests moments, que diu:

*Es pobre figueraler,
passa la vida penada,
que, en veure s'ennigulada,
corrensos a entrar es sequer.*

I aquestes són ses vivències d'aquests dos estius que sempre han romàs en es meu record. I tota sa meva vida he agraït es tracte respectuós, comprensiu i educat que l'amo, sa madona, ses criades, ses figueraleres, es missatges i es figueraler major varen tenir amb mi i amb ses altres nines que férem d'ajudantes a ses figueraleres.

Fins fa trenta o quaranta anys, totes ses cases des poble, que també tenien un poc de figueral, feien es seu sequer i tenien figues seques per a la casa, així com per a donar a es porcs i per engreixar es matencer. Era costum, en diversos dies de l'any, i sempre es dia de ses matances, treure s'olleta o es pot de ses figues seques i pegar una espipellada mentre s'obrava es porc.

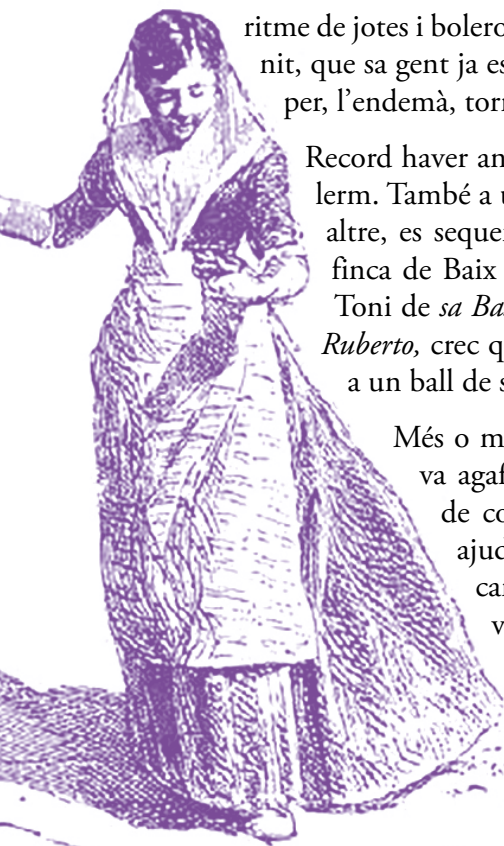
A finals de temporada de ses figues, a diferents sequers des poble, se solien fer es **balls de sequer**, quasi sempre eren en diumenge. A entrada de nit, es **so des corn** era s'anunci que, a qualque sequer, hi havia ball aquell vespre.

No hi mancaven es músics que feien sonar es seus instruments a ritme de jotes i boleros. Començava es ball i durava fins a mitja nit, que sa gent ja estava cansada i havia d'anar-se'n a ca seva per, l'endemà, tornar a sa feina.

Record haver anat a un ball de sequer a sa Rota d'en Palerm. També a un altre a Son Daviu de Can Mino. A un altre, es sequer de Can Llofriú que feien a s'era de sa finca de Baix des Pou que, aleshores, era de l'amo en Toni de *sa Bastida*. I a un altre, es sequer de Can Joan Ruberto, crec que va ser sa darrera vegada que vaig anar a un ball de sequer.

Més o manco, a partir des 14 anys, sa meva vida va agafar un altre rumb. Vaig anar a aprendre de cosir i de brodar, tot i que seguia també ajudant ca nostra en ses feines de la casa i des camp: anar a segar, aplegar ametlles, garroves i figues. Feines que vaig seguir fent una vegada casada i fins que em vaig jubilar.

I aquesta és tota sa contarella que vos he volgut explicar i que esper vos hagi

agradat. Com heu pogut veure, sa manera de viure i a vegades, potser, de sobreviure, de fa 75 anys, ha canviat moltíssim. Moltes vegades pens que, si es nostres avantpassats lloritans d'aquell temps tornassin comparèixer pes nostre poble, quedarien esglaiats des canvi grandios de sa vida de llavors respecte d'així com la vivim ara.

I, ara, per acabar, voldria recitar aquesta poesia que vaig aprendre, de petita, a ca ses monges. Però no puc dir-vos qui la va compondre ni qui els ho va fer arribar. Aquí la teniu:

*Com es rotlo d'un platet,
Ni més ni manco, és ma vila,
Però agradable i tranquil.la.
I, quina és ella?,
Lloret de Vistalegre.*

*Mirau!. així fa nom a les llistes.
Té tan esplèndides vistes,
que el nom li ve just la clau.*

*Guanyam el pa amb la suor,
I així mos passam la vida,
però, la terra agraïda,
ens regala amb abundor.*

*Tenim sonriures als llavis,
I fe de roca en el cor,
Déu, amor, és el tresor,
que ens deixaren els avis.*

*Lloret és com un aglà,
més té ses pipelles fines,
i, ni amb ses modernes doctrines,
mai l'han pogut enganyar.*

Moltes gràcies!

Molts anys! i bona **Festa des Sequer** a tothom!

Lloret de Vistalegre, 6 de setembre de l'any 2019.

PROGRAMA SEQUER

2022

> **Dimarts, 30 d'agost**

A les 19.00 h

Taller d'assecar figues. Farem olletes de figues. Taller organitzat per ARCUFI (Associació per a la recuperació del cultiu de la figuera).

Lloc. Placeta dels Tarongers.

> **Dijous, 1 de setembre**

A les 20.00 h

Taller d'identificació de figues. Tens una figuera i no saps de quina classe és? Vine, du una figa i una fulla de la figuera en qüestió i t'ajudarem a saber-ne el nom. Taller organitzat per **ARCUFI** i amb la presència del seu president d'honor **Montserrat Pons i Boscana**.

Lloc: Placeta dels Tarongers.

> **Divendres, 2 de setembre**

A les 21.00 h.

Pregó del Sequer 2022.

A càrrec del Sr. **Tomeu Arbona (Fornet de la Soca)**.

En acabar hi haurà una espipellada de productes del Fornet de la Soca.

Lloc: Pati de ca ses monges (pregó) i placeta dels Tarongers (espipellada).

Dissabte, 3 de setembre

A les 18.00 h

Amollada de coets i **rebuda** d'autoritats.

Lloc: Davant l'Ajuntament.

18.00 h

Rebuda dels Figueralers joves i Crida a la festa.

Recollida dels Figueralers majors pel grup de gent vestida a l'ample, Figueralers joves, Gegants Figueralers Domingo i Loreto, agrupació Cultural Brocalet, Aires Solлерics i autoritats acompanyats pels xeremiers.

(Convidam als veïnats de la plaça Jaume I, plaça de l'Església, plaça Verge de Loreto, carrers de Ses Parres, s'Arracó, Costa des Pou i davant el pou a treure els domassos i a deixar engalanats els carrers per al cercavila).

Figueralers joves; Toni Gomila i Neus Modino.

Figueralers: Mateu Tomàs (Poleo) i

Magdalena Munar (Somereta).

Lloc: Davant l'Ajuntament, cercavila recollint els figueralers en el seu domicili.

A les 19.00 h

INAUGURACIÓ de l'exposició de classes de figues **(SEQUER 2022)**

Lloc: Claustre.

INAUGURACIÓ de l'exposició de pintura a càrrec d'Antònia Torres i Torres Canet.

Lloc: Casal dels Tarongers (1r pis).

INAUGURACIÓ de Mostra de Mestres
Artesans.

INAUGURACIÓ del clàssic mercat artesà inclòs dins el recorregut de la Festa.

INAUGURACIÓ del Mercadet Gastronòmic on es vendran productes elabo-

**A partir de
les 19.00 h**

rats amb figues i altres productes amb la figa com a ingredient principal.

Lloc: Plaça de l'Església, Sa Riba, carrer Sant Domingo i plaça Verge de Loreto.

Hi haurà **degustació** de figues i figues seques al llarg del recorregut de la Fira.

FIGATAPA

Venda de pintxos i tapes elaborades amb figues a tots els bars de Lloret: Es Fasser, Es Pou, Ca'n Putxet i Sa Comuna.

A les 20.00 h

Representació del **Quedo** (tothom queda convidat a participar-hi vestit a l'ample) i tot seguit: **IX Festival de Ball i Música Tradicionals** amb els grups:

AIRES SOLLERICS AGRUPACIÓ CULTURAL BROCALET GEGANTS FIGUERALLERS

Lloc: Plaça Jaume I

A les 22.00 h

Ballada popular amb els grups:

BROCALET AIRES SOLLERICS

Hi haurà servei de bar.

Lloc: Plaça Jaume I

Diumenge, 4 de setembre

A les 19.00 h

Espectacle: **Ombra d'una figuera. Experiència gastronòmica de la mà de Marta Cañellas.**

Per tenir una previsió d'assistència a l'acte és recomanable que la gent interessada s'apunti a l'Ajuntament o (millor) al telèfon 971 52 41 89.

Lloc: Claustre del Convent.

Ajuntament de Lloret de Vistalegre

L'Ajuntament vol agrair a totes les entitats, associacions i particulars, encapçalats per la COMISSIÓ DEL SEQUER, la seva col·laboració desinteressada i la participació en els actes i activitats de la nostra festa, SENSE VOS-ALTRES HAGUÉS ESTAT IMPOSSIBLE FER UNA FESTA TAN LLUÏDA. MOLTES GRÀCIES!!!

Ajuntament de Lloret de Vistalegre

Foto de la portada:

Biel Modino

Disseny i impressió:

gràfiques gelabert

Tel. 971 54 14 46